

DRUŠTVO TUMAČA I PREVODILACA ZA ZNAKOVNI JEZIK

 Vojvode Putnika br. 1, Novi Sad

 +381 62 893 78 98

 drustvo.prevodilaca@gmail.com

 www.rukegovore.org.rs

 @rukegovore

 @rukegovore

mali vodič

**ZA PRISTUPAČNIJI ODNOS
SA GLUVIM I NAGLUVIM
OSOBAMA**

TERMINOLOGIJA

~~gestovni govor~~

gestovni jezik

~~lice oštećenog sluha~~

mahačica rukama

gestikulacija

pantomima

govor rukama

gest

znakovni govor

gluvonem

gluv

nagluv

tumač

znakovni jezik

znak

DEFINICIJA TERMINOLOGIJE

GLUV

Osoba sa urođenim ili stečenim gubitkom sluha. Može da odraste u zajednici gluvih ili da joj se kasnije priključi.

NAGLUV

Osoba koja ima dovoljno ostatka sluha koji im omogućava da govore i slušaju. One mogu ili ne moraju da koriste slušna pomagala ili kohlearne implante.

ZNAK

Osnovni element znakovnog jezika. Vrši se pomeranjem ruku, prstiju, tela i facijalnih mišića lica u određenoj oblasti.

ZNAKOVNI JEZIK

Koristi se za razmenu informacija između dve osobe. Gluvim osobama znakovni jezik je maternji jezik.

PREVODILAC (TUMAČ)

Osoba koja odlično poznaje srpski jezik i srpski znakovni jezik, poznaje društvene i kulturne karakteristike zajednice gluvih i prevod prilagođava potrebama učesnika. Prevodilac je dužan da se pridržava ETIČKOG KODEKSA PROFESIJE.

Umesto da se koriste glas i izgovaraju reči, u znakovnom jeziku se koriste pokreti ruku, tela, lica, usta i glave za izražavanje različitih pojmoveva.

INTONACIJA GLASA
=
mimika lica, pokreti ruku, tela i glave.

Ono što su za govorni jezik **REČI**
za znakovni jezik su **ZNAKOVI**

PRISTUP

Priđi i lagano i potapši me po ramenu ili uhvati za ruku, tako ću znati da si tu!

Kada se obraćate gluvoj osobi, gledajte u nju, kako bi znala da se njoj obraćate. Kada pokazujete znak, pokreti bi trebalo da budu u predelu grudi, a ne ispred lica.
VAŽNO JE DA GLUVA OSOBA VIDI VAŠA USTA.

Nemojte vikati jer **NE MOGU** čuti! Vikom ćete samo deformisati pokrete vašeg lica, pa neće razumeti **PORUKU**.

Čitanje sa usana je vrlo naporno, zato pojednostavi informacije koje govorиш gluvoj osobi.

Koji su načini komunikacije sa gluvinima?

VERBALNI
GOVOR

PISANI
SRPSKI JEZIK

ZNAKOVNI
JEZIK

POSREDSTVOM
PREVODIOLA
(TUMAČA) ZA
ZNAKOVNI JEZIK

PRSTNA
AZBUKA
(ABECEDA)

PRAKTIČNI SAVETI

Gluva i nagluva osoba povezuje ono što čuje, ono što vidi (pokret, mimika, znak) i ono što pročita sa vaših usana.

Ako vas ne razume, ponovite više puta ono što ste hteli da kažete, budite kratki u izlaganju.

Ako ne razumete šta vam gluva osoba kaže, slobodno zamolite da vam to ponovi.

Dobro osvetljenje je veoma važno u komunikaciji. Izvor svetlosti (sijalica, Sunce) ne bi trebalo da stoji iza vaših leđa, već uvek ispred Vas ili sa strane, da se ne bi stvarala senka na vašem licu.

Održavajte kontakt očima. Smatra se nepristojnim prekinuti kontakt očima tokom razgovora sa gluvoj osobom.

Ako ne znate znak, izbegavajte suvišne pokrete, jer na taj način odvlačite pažnju gluvoj osobi.

Obratite pažnju na buku koja smeta u sporazumevanju. "Vizuelna buka" (na primer, trepćuće svetlo, ljudi u prolazu, blještavi nakit). "Oralna buka" (preko slušnog aparata, zvuci su izraženiji).

Ako je u vašem društvu i gluva osoba, recite joj ukratko o čemu pričate, jer i ona želi da bude uključena u razgovor.

Ne krećite se dok govorite, kažite šta želite i ona će vas razumeti.

KULTURA GLUVIH

Većina gluvih osoba koristi srpski kao "drugi jezik".

Mnoge gluve osobe se služe naracijom za prenošenje informacija i na taj način prenose priče i kulturu gluvih.

Ruke su simbol kulture gluvih jer znakovni jezik zauzima središnje mesto u toj kulturi.

Osobe koje nisu gluve nazivaju se "čujućim".

"Odobravanje gluve osobe" je kada ona klima glavom kako bi vam stavila do znanja da prati šta joj govorite (slično kao aha, hm itd. u govornom jeziku), ali ne znači nužno da se slaže sa vama ili da potvrđuje izrečeno.

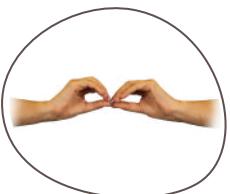
Titlovi na televiziji i DVD-u omogućavaju pristup popularnim medijima.

Upiranje prstom u nekoga se ne smatra nepristojnim u kulturi gluvih.

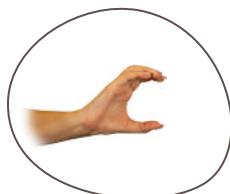
"Pozdravljanje natenane" je kulturni fenomen među gluvima.

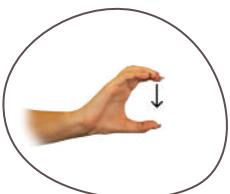
A

B

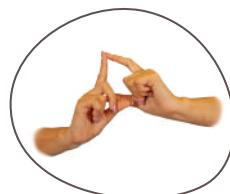
C

Č

Č

D

Đ

DŽ

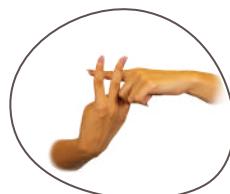
E

F

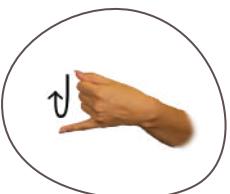
G

H

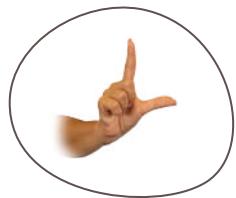
I

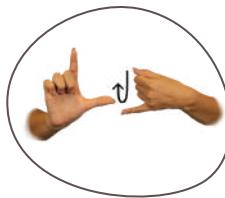
J

K

L

LJ

M

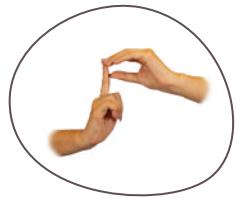
N

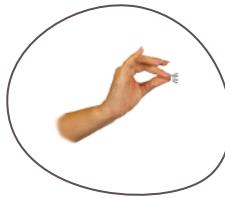
NJ

O

P

R

S

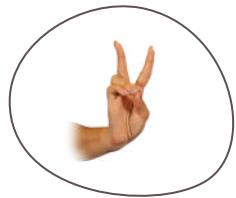
Š

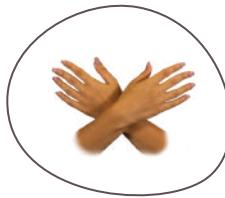
T

U

V

Z

Ž

ČIME SE BAVIMO?

“Ruke govore” je udruženje koje okuplja tumače i prevodioce i ima za cilj osnaživanje i integraciju gluvih i nagluvih osoba, kroz stvaranje pristupačnog okruženja u društvu. Ponosni smo što smo jedina licencirana škola u Srbiji za obuke znakovnog jezika.

- Pružamo usluge prevodenja sa i na znakovni jezik.
- Bavimo se osposobljavanjem prevodilaca (tumača), njihovim razvojem i usavršavanjem.
- Organizujemo obuke znakovnog jezika od osnovnog do profesionalnog nivoa.
- Pružamo podršku u učenju čujućoj, gluvoj i nagluvoj deci.
- Pružamo stručnu podršku gluvim i nagluvim osobama u svim sferama života.

NAŠ CILJ

Kroz naše iskustvo i znanje, upoznajemo društvo sa znakovnim jezikom, zajednicom i kulturom gluvih i nagluvih osoba. Cilj je prevazilaženje komunikacionih barijera i uključivanje gluvih i nagluvih osoba u širu zajednicu, smanjivanjem razlika u načinu života i promovisanjem jednakih prava.

Izdavač:

Društvo tumača i prevodilaca za znakovni jezik Novi Sad

Adresa: Vojvode Putnika 1, Novi Sad, Republika Srbija

Kontakt telefon: +381 62 145-29-27

E-mail: drustvo.prevodilaca@gmail.com

www.rukegovore.org.rs

Autori:

Nina Baranovki, master defektolog

Marija Gabnai, prevodilac za znakovni jezik

Dajana Erceg, psiholog

Grafičko oblikovanje:

Sonja Slijepčević

Fotografije:

Marijana Mančev

Štampa:

FUTURA - Petrovaradin

decembar 2020

Tiraž: 100

Publikacija Mali vodič za pristupačniji odnos sa gluvim i nagluvima osobama podržan od strane **Autonomne pokrajine Vojvodine - Pokrajinskog sekretarijata za socijalnu politiku, demografiju i ravноправност полова.**

CIP podaci

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКА ВЛАДА